

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ในบทนี้จะเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีเนื้อหารายละเอียดประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้างาน 4 งานและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 216 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้างานและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 141 คน มีวิธีการดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 727-728 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยศกุลวงศ์, 2546 : 104)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน กำหนดเป็น .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{216}{1 + 216 (.05)^2}$$

$$n = 140.25$$

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 141 คน

2.2 หากกลุ่มตัวอย่าง โดยการเทียบสัดส่วนประชากรตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
หัวหน้างาน	72	47
หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	144	94
รวม	216	141

2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่คืนกลับ ได้กลุ่มตัวอย่าง 141 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นอาศัยแนวคิดจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ในการบริหารงานทั้ง 4 งาน คือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วยข้อคำถาม 45 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา

จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับใดโดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนตามแนวคิดของ Vroom and Yetton. (Vroom and Yetton, 1973 : 156) และขอขบ่ายการบริหารงาน 4 ด้าน จากตำรา เอกสาร วารสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ภายใต้ขอขบ่ายของการวิจัยคือ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบ โครงสร้าง คำถาม การใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหาสาระ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา ตามวิธีการของ โรวินเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton, 1978 : 34 - 37 อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชย์สุภวงศ์, 2546:140) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

+ 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับขอขบ่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอขบ่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

- 1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้
ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ข้อคำถามทุกข้อจะต้องผ่านเกณฑ์ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป
- 4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
- 5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้ (Try out) กับ หัวหน้างานในสถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .932 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ 1. งานบริหารวิชาการ .945 2. งานบริหารงบประมาณ .914 3. งานบริหารทั่วไป .905 4. งานบริหารงานบุคคล .925
- 6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีวิธีการดังนี้คือ
1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ส่งถึงผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
 2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 141 ชุด ถึงสถานศึกษาที่เป็นประชากร พร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม
 3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยการแยกข้อมูลตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยวิธีการหาค่าร้อยละ และบรรยายประกอบตาราง

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อและโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน เพื่อต้องการทราบระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของหัวหน้างาน เมื่อหาค่าได้แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด และคณะ, (2535 : 23 – 24) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

3. ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตัวแปร วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้วยการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่อิสระจากกัน (Two Independent Samples Test)

4. แบบสอบถามตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส โดยวิธีหาค่าความถี่เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของหัวหน้างานโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนราธิวาส

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1978 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540:117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990:204 อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 :125 - 126) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
 S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าความถี่ (Frequency)

2.2 หาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.3 หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (Ferguson, 1981:49 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยวงศ์, 2546:156) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2.4 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (Ferguson, 1981:49 อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยวงศ์, 2546 : 160)

$$SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \bar{X} แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 X_i แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

2.5 การทดสอบค่าที (t- test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม กรณีที่ความแปรปรวนของประชากรเท่ากัน ใช้สูตร (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชยกุลวงศ์, 2546 : 179)

$$t = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}{\sqrt{S_p^2 [1/n_1 + 1/n_2]}} \sim df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าการแจกแจงของที (t - Distribution)
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

Prince of Songkhro University
Pattani Campus